॥ वन्द्युवाच ॥ अहं पुत्रो वरुणस्येत राज्ञस्तत्रास सत्रं द्वादशवार्षिकं वै । सत्रेण ते जनकतुल्यकालं तदर्थं ते प्रहिता मे द्विजाग्र्याः ।

ते तु सर्व्वे वरुणस्येत यज्ञं द्रष्टुं गता इम आयान्ति भूयः । अष्टावक्रं पूजये पूजनीयं यस्य हेतोर्जनितारं समेष्ये । १०१७५

॥ अष्टावक्र उवाच ॥ विप्राः समुद्राम्भसि मज्जिता ये वाचा जिता मेधया वा विदानाः । तां मेधया वाचमथोज्जहार यथा वाचमवचिन्वन्ति सन्तः ।

अग्निर्दहन् जातवेदाः सतां गृहान् विसर्ज्जयंस्तेजसा नस्म धाक्षीत् । बालेषु पुत्रेषु कृपणेवदत्सु तथा वाचमविचिन्वन्ति सन्तः ।

श्लेष्मातकी क्षीणवर्चाः शृणोषि उताहो त्वां स्तुतयो मादयन्ति । हस्तीव त्वं जनक विनुद्यमानो नमामि कां वाचमिमां शृणोषि

॥ जनक उवाच ॥ शृणोमि वाचं तव दिव्यरूपाममानुषीं दिव्यरूपोऽसि साक्षात् । अजैषीर्यद्वन्दिनं त्वं विवादे निसृष्ट एष तव कामोऽद्य वन्दी ।

॥ अष्टावक्र उवाच ॥ नानेन जीवता कश्चिदर्थो मे वन्दिना नृप । पिता यद्यस्य वरुणो मज्जयैनं जलाशये । १०१८०

॥ वन्द्युवाच ॥ अहं पुत्रो वरुणस्येत राज्ञो न मे भयं विद्यते मज्जितस्य । इमं मुहूर्त्तं पितरं द्रक्ष्यतेऽयमष्टावक्रश्चिरनष्टं कहोडं ।

॥ लोमश उवाच ॥ ततस्ते पूजिता विप्रा वरुणेन महात्मना । उदतिष्ठंस्ततः सर्व्वे जनकस्य समीपतः ।

॥ कहोड उवाच ॥ इत्यर्थमिच्छन्ति सुतान्जना जननकर्म्मणा । यदहं नाशकं कर्त्तुं तत्पुत्रः कृतवान् मम ।

उतावलस्य बलवानुत बालस्य पण्डितः । उतवाऽविदुषो विद्वान् पुत्रो जनक जायते ।

शितेन ते परशुना स्वयमेवान्तको नृप । शिरांस्यपहरन्राजौ रिपूणां भद्रमस्तु ते । १०१८५

महदौकथ्यं गीयते साम चाग्र्यं सम्यक् सोमः पीयते चात्र सत्रे । शुचीन् भागान् प्रति जगृहुश्च हृष्टाः साक्षाद्देवा जनकस्येत राज्ञः ।

॥ लोमश उवाच ॥ समुत्थितेष्वथ सर्व्वेषु राजन् विप्रेषु तेष्वधिकं सुप्रभेषु । अनुज्ञातो जनकेनाथ राज्ञा विवेश तोयं सागर स्येत वन्दी ।

अष्टावक्रः पितरं पूजयित्वा संपूजितो ब्राह्मणैस्तैर्यथावत् । प्रत्याजगामाश्रममेव चाग्र्यं जित्वा सौतिं सहितो मातुलेन ।

ततोऽष्टावक्रं मातुरथान्तिके पिता नदीं समङ्गां शीघ्रमिमां विशस्व । प्रोवाच चैनं स तथा विवेश समैरङ्गैश्चापि बभूव सद्यः ।

नदी समङ्गाच बभूव पुण्या यस्यां स्नातो मुच्यते किल्बिषाद्धि । त्वमप्येनां स्नानपानावगाहैः सभ्रातृकः सहभार्य्यो विशस्व । १०१९०

अत्र कौन्तेय सहितो भ्रातृभिस्त्वं सुखोषितः सहविप्रैः प्रतीतः । पुण्यान्यन्यानि शुचिकर्म्मैकभक्तिर्मया सार्द्धं चरितोऽस्याजमीढ ।

इतिश्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि अष्टावक्रीये चतुस्त्रिंशदधिकशततोऽध्यायः ॥ १३४ ॥

॥ लोमश उवाच ॥ एषा मधुविला राजन् समङ्गा संप्रकाशते । एतत् कर्दमिलं नाम भरतस्याभिषेचनं ।

अलक्ष्मी किल संयुक्तो वृत्रं हत्वा शचीपतिः । आप्लुतः सर्व्वपापेभ्यः समङ्गायां व्यमुच्यत ।

एतद्विनशनं कुत्रो मैनाकस्य नरर्षभ । अदितिर्यत्र पुत्रार्थं तदन्नमपचत् पुरा ।

एनं पर्व्वतराजानमारुह्य भरतर्षभाः । अयशस्यामसंग्रन्थ्यामलक्ष्मीं व्यपनोत्यथ । १०१९५